

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 29. maj 2012
Kontor: Lovteknikkontoret
Sagsbeh: Louise Christophersen
Sagsnr.: 2012-0035-0095
Dok.: 437804

UDKAST TIL TALEPAPIR
til brug for besvarelsen den 30. maj 2012 af samrådsspørgsmål B fra Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Samrådsspørgsmål B:

”Ministrene bedes i forlængelse af ændringsforslag nr. 3, som fremgår af 2. betænkningsudkast over L 145, jf. L 145 - bilag 26, redegøre for, om den proces, som fødevareministeren har lagt op til forud for ikrafttrædelse af randzonenloven, opfylder de basale retssikkerhedsmæssige hensyn som ”at kende sin retsstilling” og ”forudsigelighed i lovgivningen”, når kortgrundlaget ikke er fuldstændigt, herunder om adgangen til kortmateriale for lodsejerne kan betragtes som en forvaltningsakt, og hvordan lodsejernes stilling er, hvis der er tvivl om kortmaterialet rigtighed.”

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

1. Indledningsvist vil jeg gerne benytte lejligheden til at sige tak til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri for at give mig mulighed for at komme og tale om de basale retssikkerhedsmæssige hensyn ved udarbejdelse af ny lovgivning.

Jeg har aftalt med fødevareministeren, at jeg først redegør for den lovtekniske gennemgang af lovforslag i Justitsministeriet, herunder om kravene til ny lovgivning, samt redegør generelt for forvaltningsakter. Herefter vil fødevareministeren redegøre for processen frem til lovens ikrafttræden og de retssikkerhedsmæssige hensyn i den forbindelse.

2. Det siger sig selv, at kvaliteten af lovgivningsarbejdet skal være i orden. Ikke bare af hensyn til retssikkerheden for de borgere og virksomheder, der bliver berørt af loven. Men også for at sikre, at lovgivningsmagtens intentioner med loven bliver gennemført i praksis, og at loven ikke får utilsigtede konsekvenser.
3. Som bekendt forholder det sig således, at inden regeringens lovforslag fremsættes i Folketinget, skal det pågældende lovforslag forelægges Justitsministeriet med henblik på en lovteknisk gennemgang af forslaget.

Jeg kan oplyse, at både randzonenloven, der blev vedtaget i Folketinget for et års tid siden, og det foreliggende lovforslag nr. L 145 om ændring af randzonenloven i overensstemmelse hermed har været til lovteknisk gennemgang i Justitsministeriet, inden disse lovforslag blev fremsat.

Formålet med den lovtekniske gennemgang er at vurdere lovforslaget i forhold til regler og principper, der ikke i første række er knyttet til det pågældende sær område, men som har en mere almindelig og tværgående karakter.

I korthed angår den lovtekniske gennemgang to forhold:

For det første foretages der en indholdsmæssig gennemgang af lovforslaget. Lovforslaget bedømmes i forhold til f.eks. grundloven, dennes grundsætninger og almindelige retsprincipper,

EU-retten og centrale tværgående love, herunder forvaltningsloven, offentlighedsloven, retsplejeloven og straffeloven. Også forholdet til generelle internationale menneskerettighedskonventioner vurderes i relevant omfang.

For det andet foretages der en overordnet teknisk gennemgang af lovforslaget. Det undersøges f.eks., om lovforslaget sprogligt er affattet i overensstemmelse med de gældende retningslinjer, herunder om forslaget er tilstrækkeligt klart og forståeligt, om opdelingen i paragraffer og kapitler mv. er hensigtsmæssig, og om bemærkningerne til lovforslaget er fyldestgørende.

Spørgsmål, der særligt er knyttet til det pågældende ministeriums egen lovgivning og forretningsområde, må fagministeriet i almindelighed selv stå inde for.

Det kan her tilføjes, at Justitsministeriet i almindelighed ikke har detaljeret kendskab til de retsområder, som fagministeriernes lovforslag vedrører, og Justitsministeriets gennemgang af lovforslagene sker ofte under et meget betydeligt tidspres.

Det må på den baggrund understeges, at det i første række er fagministeriernes ansvar at sikre, at lovgivningen har den fornødne kvalitet.

4. Hvis jeg herefter skal vende mig mod det stillede spørgsmål, så kan jeg med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt randzonenloven opfylder de basale retssikkerhedsmæssige hensyn som ”at kende sin retsstilling” og ”forudsigelighed i lovgivningen”, oplyse følgende:

Når Justitsministeriet foretager en lovteknisk gennemgang af et lovforslag, sker dette bl.a. på baggrund af Justitsministeriets vejledning om lov kvalitet.

Denne vejledning indeholder retningslinjer for sprog og systematik samt en gennemgang af regler og principper af betydning for selve indholdet af lovforslag.

Af lovkvalitetsvejledningen fremgår det bl.a., at borgerne – som bekendt – er lovenes principielle og centrale adressater. Hovedparten af lovgivningen har til formål at regulere borgernes forhold. Det er derfor et grundlæggende retssikkerhedsmæssigt princip, at borgerne så vidt muligt skal være i stand til at forstå og dermed indrette sig efter loven. Der gælder således et almindeligt krav om klarhed i lovgivningen.

Love kan være af meget forskellig karakter, idet nogle love eller lovbestemmelser er yderst detaljerede, mens andre i videre omfang fastsætter de overordnede rammer på et relevant område og overlader de enkelte elementer til nærmere administrativ regulering.

5. Justitsministeriet har i forbindelse med den lovtekniske gennemgang af både lovforslaget til randzonenloven og lovforslag nr. L 145 om ændring heraf vurderet, at disse lovforslag levede op til de retningslinjer, der gælder for udfærdigelse af lovforslag.

Justitsministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at det fremgår af randzonenlovens bestemmelser, hvor der skal være randzoner. Og Justitsministeriet har i den forbindelse forstået på Fødevareministeriet, at der – som forudsat i forarbejderne til randzonenloven – vil blive fastsat regler om randzonernes bredde i forbindelse med ikraftsættelsen af loven.

6. Som en del af samrådspørgsmålet er der også spurgt til, om kortmaterialet kan betragtes som en forvaltningsakt, og hvordan lodsejerens stilling er, hvis der er tvivl om kortmaterialets rigtighed.

Jeg ved, at fødevareministeren om lidt vil redegøre for kortmaterialets nærmere karakter.

Jeg kan imidlertid helt overordnet sige, at forvaltningsloven finder anvendelse i sager, hvor en myndighed træffer en afgørelse – altså udsteder en forvaltningsakt.

Ved en forvaltningsakt forstås efter forarbejderne til forvaltningsloven en udtalelse, der går ud på at fastsætte, hvad der er eller skal være ret i et foreliggende tilfælde.

Der er ikke med randzonenloven sket ændringer i forvaltningsloven, og der er heller ikke med lovforslag nr. L 145 lagt op til sådanne ændringer.

Hvis kortmaterialet indgår i sagsbehandlingen i en sag, hvor en myndighed skal træffe en afgørelse – f.eks. om efter ansøgning at tildele økonomisk kompensation – gælder forvaltningslovens partsrettigheder i forbindelse med den pågældende myndigheds sagsbehandling. Ligeledes vil myndigheden i disse tilfælde skulle overholde de grundlæggende forvaltningsretlige principper og god forvaltningsskik.

7. Jeg vil nu overlade ordet til fødevareministeren med hensyn til processen frem til lovens ikrafttræden og de retssikkerhedsmæssige hensyn i den forbindelse.